

Зміни до валютних обмежень від НБУ. В центрі уваги – нові можливості для залучення іноземного капіталу

6 та 7 серпня 2025 року набули чинності нові зміни до валютних обмежень, які були запроваджені **Національним банком України** ("НБУ") у лютому 2022 року з початком повномасштабного російського вторгнення

Серед основних змін варто виділити такі:

Нові можливості для репатріації прибутку

Створення умов для конвертації боргу

Погашення кредитів, наданих пулом кредиторів за участі МФО

Додаткові опції для хеджування валютних ризиків

Повернення коштів нерезидентам

«Інвестиційний ліміт» в розмірі допомоги Збройним Силам України

Детальніше про зміни, що набрали чинності, читайте далі

01 Нові можливості для репатріації прибутку

Відтепер НБУ дозволив виплату дивідендів іноземним інвесторам, нарахованих не лише за період з 2024 року, як це було дозволено раніше, а за період з 1 січня 2023 року. Втім, при переказі коштів необхідно враховувати обмеження та умови, встановлені для виведення дивідендів, зокрема місячний ліміт в 1 млн євро (в еквіваленті) та можливість лише прямих переказів на іноземний рахунок інвестора за кордоном.

Окрім цього, відтепер українські компанії отримали додаткове право виплачувати іноземним інвесторам дивіденди за корпоративними правами в межах "інвестиційного ліміту". Категорія "інвестиційного ліміту" з'явилась у ході травневої хвилі змін до валютних обмежень та під нею розуміють суму коштів в іноземній валюті, що була перерахована з-за кордону іноземним інвестором до статутного капіталу українського підприємства, починаючи з 12 травня 2025 року.

Створення умов для конвертації боргу

02

Відтепер українські позичальники мають право достроково повертати зовнішні позики шляхом зарахування зустрічних вимог з метою конвертації боргу в статутний капітал. Раніше така операція була заблокована: система НБУ "Кредитні договори з нерезидентами" не дозволяла реєструвати подібні зміни.

Фактично, НБУ усунув регуляторну перешкоду, що протягом довгого періоду унеможлиблювала здійснення транзакцій з трансформування боргу, чим позбавляла українських компаній можливості залучити додатковий капітал від іноземних інвесторів.

03 Погашення кредитів, наданих пулом кредиторів за участі МФО

Відтепер резиденти можуть погашати кредити, надані до 20 червня 2023 року іноземними банками за участі міжнародних фінансових організацій ("МФО") в пулі кредиторів. Однак, погашення дозволено на користь іноземного банку, що має рейтинг не нижче "A" (S&P/Fitch) або "A2" (Moody's).

У межах нових правил дозволяється повноцінне обслуговування таких позик – з поверненням основної суми, виплатою відсотків та іншими платежами, передбаченими кредитними договорами. Крім того, НБУ надав можливість здійснювати платежі за кордон на користь іноземних гарантів, поручителів та страховиків, які забезпечують зазначені кредитні зобов'язання.

Крім цього, НБУ дозволив дострокове погашення для таких кредитів та кредитів, наданих за участі МФО шляхом гарантування або поручительства та за участю іноземних держав (через уповноважені особи або дочірні компанії), іноземних банків, акціонером яких є держава, або іноземних експортно-кредитних агентств.

04 Додаткові опції для хеджування валютних ризиків

НБУ продовжує втілювати заходи, спрямовані на поступове, контрольоване та безпечне розширення інструментів хеджування валютних ризиків для бізнесу. Останні зміни передбачають два ключових нововведення.

■ Форвард без поставки

Відтепер клієнти банків отримують можливість укласти форвардні контракти на продаж іноземної валюти без її фактичної поставки. Раніше такі операції дозволялися лише з обов'язковою поставкою валюти, тобто з реальним перерахунком коштів у валюті в узгоджену дату. Тепер же дозволяється проводити форвардні операції без фізичної передачі базового активу. Це дозволяє клієнтам гнучкіше управляти валютними ризиками та планувати грошові потоки.

■ Купівля для хеджування ризиків

Українські компанії та ФОПи отримали право укласти з банками форвардні контракти на купівлю іноземної валюти з її поставкою, якщо така операція спрямована на хеджування валютного ризику за імпортними операціями.

Однак, загальний обсяг форвардних контрактів банку на продаж валюти клієнтам не може перевищувати обсяг форвардних контрактів на купівлю валюти у клієнтів.

05 Повернення коштів нерезидентам

Новий пакет змін дозволив юридичним і фізичним особам повертати нерезидентам кошти, що були помилково зараховані на їхні рахунки в Україні починаючи з 7 серпня 2025 року. Відтепер українські банки зобов'язані здійснювати таке повернення протягом трьох робочих днів із моменту отримання повідомлення про помилковий платіж від іноземного банку.

Крім того, нові правила надають морським агентам право повертати залишки коштів іноземним судновласникам або іншим довірцям, якщо ці суми не були використані в межах договору морського агентування.

06 “Інвестиційний ліміт” в розмірі допомоги Збройним Силам України

Цим пакетом змін запроваджено додатковий стимул для українських компаній фінансово підтримувати армію: відтепер, юридичні особи-резиденти отримали можливість здійснювати транскордонні платежі у межах суми добровільної пожертви за рахунок власних коштів, перерахованої з 07 серпня 2025 року на спеціальний рахунок НБУ для потреб Збройних Сил.

У межах цієї суми компанії зможуть:

- репатріювати дивіденди на користь іноземних інвесторів;
- оплачувати імпорт товарів, що були фактично ввезені до 23 лютого 2021 року;
- здійснювати платежі за зовнішніми позиками, залученими до 20 червня 2023 року;
- фінансувати діяльність своїх закордонних представництв.

Такий захід, з однієї сторони, мотивує бізнес до активнішої участі у фінансуванні оборони, а з іншого – надає соціально відповідальним компаніям певні валютні привілеї.

Для отримання більш детальної інформації щодо здійснення транскордонних валютних операцій в умовах воєнного стану в Україні Ви можете звертатись до:

Ілля Мучник

Партнер, керівник практики банківського, фінансового права та ринків капіталу, Україна, керівник FinTech напрямку Kinstellar

+380 44 490 9575

illya.muchnyk@kinstellar.com

Олександра Полякова

Керуюча юристка

+380 44 490 9575

oleksandra.poliakova@kinstellar.com

Захар Оприсько

Молодший юрист

+380 44 490 9563

zakhar.oprysko@kinstellar.com

Вищезазначене не є юридичною консультацією і не створює відносин "юрист-клієнт" між Kinstellar та будь-яким одержувачем. Цей матеріал призначений виключно для маркетингових цілей. Він не може бути переданий будь-якій іншій особі або опублікований у будь-який спосіб без нашої згоди. Ми не несемо відповідальності за зміст цього документу, однак він може бути використаний будь-яким одержувачем.